

factus. Sicuti is qui circa terram, ær, etiam si humidior, et veluti, ut ait ἀλμῖς vapor sit factus, desinit ob id ær esse. Igitur Aristotelis sententia, quamquam inconstanti, totum id quod a terra usque ad cœlum est, unum est æris corpus, per partes, qualitibus tantum a se toto differens. Id et nos probamus, sed ille cœlo eum facit modo continuum, modo cum suis contiguum, nullam tamen causam, nullam rationem, aut huius, aut illius affert nullo signo, nullo comprobato argumento, aut experimento. Nos vero quid ad id dicemus? Ær hic totus idem ne cum cœlo corpus est, an ab eo corpus aliud? Sane perardua est quæstio, et quod nos sciamus, a nemine vel tacta, vel tractata. Est tamen aliquid de ea dicendum. Et Aristotelico utendum monitu.

Περὶ τῶν ἀφανῶν τῆ αἰσθήσει, νομιζῶμεν ἰκανῶς ὑποδεδειχθαι κατὰ τὴν λόγον εἰς τὸ δυνατὸν ἀναγάγωμεν.

“Eorum quæ sensibus non sunt manifesta, putemus sufficienter esse demonstratum secundum rationem, si ad possibile deducamus.”

Ær igitur infimus, terræ circumfluis et aquæ, vaporosus est, et quasi aqueus. Nullo is vel superficiæ suæ propriæ interstitio, vel alterius corporis interventu, a media quæ vocatur æris regio separatur, neque media hæc regio ab infima est segregata. At neque media hæc, ab hypocaustate calido illo, et sicco est seiuncta. Nulla enim talis seiunctio, vel apparet, vel ratione ulla est demonstrata. Si ita sit, unum et continuum, et eiusdem sunt naturæ corpus. Et si quid differant, qualitibus different solummodo. Unum autem esse totum hoc corpus, his argumentis ducimus. Quod nulla in eo separatio cernatur. Totum sit fluidum. Totum enim nubibus, imbribus, nivibus, aliisque vel decidentibus, vel pervolantibus locum cedit, iterumque in se coit. Et in supero hypocaustate, cursibus igneum diversorum, caprarum, trabium, cometarum, aliorum plurium, eodem modo cedit. Si enim resisteret, transcursus hi non fierent. Totus ergo est liquidus. Totus simplex, totus tenuis, totus rarus, totus diaphanus, ac sorte invisibilis, nisi quatenus diaphani tatem esse visilem demonstravimus. Hisce ergo omnibus, invisibilitate, transpauitate, raritate, tenuitate, liquiditate, simplicitate, quia omnia in cœlo apparent similia, et nulla appareat inter eos segregatio secute satis concludi videtur posse, ærem, ignem non ignem, cœlumque continuatum, unumque esse corpus. Etenim, quæ nam alia potentior hisce septem causa, quæ vel vetare, vel contradicere queat, quin ærem, et cœlum, continuum vere, et non contiguum, quo nos lusit Aristoteles, corpus esse affirmemus. Et si continuum etiam unum, et si unum, quia simplex, etiam naturæ eiusdem. Nam et cœlum invisibile est, et diaphanum, et etiam liquidum, quia planetarum cursibus dat locum. Nam si durum, etiam resistens esset, et si resistens ii cursus, ii motus per cœlum fieri nequirent. Sed hos ita fieri non dum constat, inquit, non dum est demonstratum. At mox demonstrabitur, si prius eæ nostris hisce rationibus concludamus. Ærem, et cœlum, continuum et unum, et eiusdem naturæ esse corpus, et nullo modo, esse corpora separata. Et qui poetæ, cœlumque profundum ærem dixere, vere cecinere. Et qui alii, per liquidum æthera, aut aves dicit volare, aut Dedalum, et Icarum volasse est fabulatus, a vero non discessit. Cœlum igitur, æther et ær, et ignis non ignis, idem corpus unum sunt. Et qui argumentis a simplicitate, a tenuitate, a raritate, a liquiditate, a diaphanitate, ab invisibilitate, a nulla eorum evidenti separatione, non movetur, vel philosophari desinat, vel meliores afferat rationes, et donec afferat, nos hasce non dimitemus. At demonstratum iam fuerat quoque, cœlum, et Empyreum mundum, nullo interstitio seiungi, et ideo continuum, et unum, et eiusdem ambos esse naturæ. Et si quid differrent, eo different, quod Empyreus nostro sensui, nullum ostenter astrum: cœlum ostendet plurima. At modo per secundas argumentationes, ær, et cœlum, et æther, idem corpus nobis evasit, et æther cute Empyreio idem. Ær igitur et Empyreus, idem. Unum ergo corpus totum est universum, partium locis tantum, in se differens. Nimirum quod pars quæ ad centrum proximat, æris nomine est appellata. Empyreus ea, quæ in infinitum, ad extera protenditur. Inter has duas, partem mediam, ætherem, et cœlum vocavere.